

Några korta, fotograferade utdrag ur boken

Utdrag ur baksidestexten:

Julian Assange is seeking your protection. Så löd rubriken på ett mejl som FN-specialrapportören om tortyr, Nils Melzer, fick i december 2018.

Efter att ha gått igenom tusentals sidor med dokument kom han fram till att de fyra direkt inblandade staterna – Ecuador, Storbritannien, Sverige och USA – uppenbart ägnade sig åt ”politisk förföljelse”, allvarlig rättslig godtycklighet och avsiktlig tortyr och misshandel.

I **Fallet Julian Assange – En historia om förföljelse** berättar Nils Melzer den häpnadsväckande historien om hur fyra demokratiska stater, genom sina regeringar, myndigheter och säkerhetstjänster och med hjälp av fogliga medier, under tio års tid och med nästan alla tänkbara medel, jagar och försöker tysta en obekvämlig journalist.

Enligt författaren kan detta visa sig vara inte bara vår tids största rättsskandal, utan också ett skeende som avslöjar djupa sprickor i själva den västerländska rättsstaten och demokratin.

Som i fråga om varje annan säkerhetsventil är det alltså inte Wikileaks som är problemet. Wikileaks är bara ett synligt symtom på ett missförhållande som ligger mycket djupare: det egentliga problemet är ju själva förbrytelserna – och inte alls det faktum att de avslöjas. Men just denna bokstavligen ”förvrängda” logik är det som trumpetas ut till allmänheten. Wikileaks äventyrar bara genom sin blotta existens ett helt system av hemlighållande, ett arbetssätt som blivit etablerat: hemliga diplomatiska noter, utsuddade gränser mellan privata och offentliga intressen, vanemässig korruption, svågerpolitik och maktmissbruk.

Om de av Wikileaks avslöjade brotten hade rättsligt utretts och gottgjorts av de berörda staterna, då skulle man möjligen kunna inleda en balanserad diskussion om visseblåsares och journalisters ansvar. Men när man ser att mördare, torterare och förövare av våldtäkt förblir ostraffade, medan fredliga människor som Chelsea Manning, Julian Assange och Edward Snowden förföljs och hotas med straff som normalt sett bara utdöms för mycket grova brott, då är det – helt nyktert och objektivt betraktat – ett faktum som motbevisar de inblandade myndigheternas goda tro.

Det finns ingenting som reformovilliga regeringar fruktar mer än den transparens som hotar dem genom Wikileaks. Därav deras häftiga reaktion och rabiata förföljelse av Manning, Assange, Snowden med flera. Allt detta sker inte på grund av att dessa människor verkligen skulle ha åstadkommit någon skada. Ingen blev ju på allvar skadad, inga allmänna tillgångar försnillade och inget krig förlorat. Den enda verkliga fara som utgår från Wikileaks är risken för de makthavande att förlora sin straffrihet. För att förhindra det skall potentiella efterföljare över hela världen avskräckas och ett andra, ett tredje, ett hundrade Wikileaks stoppas i sin linda.

Vad än Assange publicerat via Wikileaks och från vilka källor materialet än kom – så var han själv offentliggöraren, inte källan till detta material, och han hade heller inte stulit det utan fått det från beredvilliga källor. Hans agerande var därför skyddat av konstitutionen. Om han nu ändå åtalades skulle det få oöverskådliga konsekvenser för allt journalistiskt arbete. Då skulle varje avslöjande story som baserade sig på läckt material hädanefter kunna bli ett fall för domen. Den därav följande risken för journalister skulle bli större än vad någon kunde föreställa sig.

Sid 49:

Hur som helst hade det nu skapats fakta, och på ett sätt dessutom som hos mig fick alla varningsklockor att ringa. Varför just nu, efter nästan sju års letargisk stagnation, plötsligt denna brådstörtade utvisning, arrestering och fällande dom som så uppenbart stred mot alla rättsstatliga principer? Varför denna USA:s misstänkt tama anklagelse som faktiskt ropade efter någonting värre? Och varför hade den brittiske ambassadören ljugit för mig? Varför detta förakt för mitt mandat? Jag var ju ingen fiende, ingen politisk aktivist, ingen dissident, utan var av regeringarna själva utsedd och försedd med ett mandat att utöva min funktion under konstruktivt samarbete med dessa regeringar. Vad var det som försiggick? Det var något som inte stämde – långsamt började jag att på allvar betvivla de inblandade staternas goda tro.

Sid 53:

Därför följde plötsligt händelserna slag i slag. Redan tre dagar senare, den 11 april, hade Assange förlorat såväl sitt ecuadorianska medborgarskap som sin diplomatiska asyl och ställdes nu inför distriktsdomaren Michael Snow. Under rättegångsförhandlingen inlade Assanges försvarare, på grund av Arbuthnots intressekonflikt, en protest mot arresteringsorderns giltighet. En legitim invändning, som åtminstone borde ha gjort det omöjligt att döma Assange redan samma dag. Domaren Snow borde förstas ha avbrutit förhandlingen och granskat invändningen. Men i stället hävdade han att det var "oacceptabelt", "grovt orättvist" och "olämpligt" av Assange att ta upp den – helt vanliga och normala – invändningen om domarjäv mot domare Arbuthnot, "bara för att förstöra en erfaren och kompetent domares anseende inför pressen". När den ärade domaren Snow själv talade inför samma pressgalleri fann han dock inget oacceptabelt, grovt orättvist eller olämpligt i att beteckna Assanges legitima oro som "löjlig" och denne själv som "en narcissist som inte kan se bortom sina egna själviska intressen". Ändå hade Assange inte sagt ett ord under hela förhandlingen utom: "Jag förklarar mig oskyldig."

Den lätthet varmed denne domare under en offentlig domstolsförhandling, utan att vara provocerad, förolämpade Assange och kallade denne "narcissist", var anmärkningsvärd. Ett år tidigare hade även domare Arbuthnot tillåtit sig att offentligt bagatellisera Assanges godtyckliga frihetsberövande på ambassaden och att öppet avfärda yttrandet från FN:s arbetsgrupp i frågan. De måste båda ha varit helt säkra på att de i sitt uppträdande gav uttryck för en samstämmig syn på Julian Assange, en uppfattning som delades inte bara av det brittiska rättsväsendet, utan även av de andra grenarna av regeringen och de etablerade medierna.

Dessutom borde domen inte ha fällts så snabbt och i en stund då Assange förmodligen redan nått gränsen för vad en människa klarar av rent psykiskt. På förmiddagen hade man ju, efter nästan sju års asyl och utan förvarning, med våld släpat ut honom från den ecuadorianska ambassaden. Han hade då tvingats lämna kvar alla sina personliga tillhörigheter, dator och dokument.

Mellan sidorna 53 (sista utdraget ur boken) och epilogen utspelar sig händelser som tagna ur den mest fantasifulla agentfilm – eller snarare en riktigt obehaglig skräckfilm. När man har läst hela boken och även tagit del av epilogen så glömmer man det aldrig.

Man glömmer inte heller alla dem som på olika sätt – aktivt eller genom underlåtenhet att agera – bidragit till att, av egna maktsökande eller andra skäl, fysiskt och psykiskt försöka bryta ner en människa. Inte heller glömmer man alla dem som borde ha grävt, rapporterat, larmat, skildrat på det sätt *Nils Melzer*, FN-specalrapportör om tortyr, nu gjort.

De sista utdragen ur **Fallet Julian Assange** av *Nils Melzer*, kommer alltså från epilogen:

Trots att de inblandade myndigheternas maktmissbruk under de senaste tio åren blivit allt mer uppenbart har detta hittills nästan fullständigt förtigits såväl av de ledande medierna som av andra regeringar och den breda allmänheten. I stället har man hela tiden lydigt upprepat det officiella narrativet om Assange som våldtäktsman, hackare, spion och narcissist, en person som har oskyldiga människors blod på sina händer och som till slut måste få sitt rättmätiga straff. Även här måste det till slut komma någon som fördomsfritt tittar närmare på saken och gör slut på hela denna spöklika mardröm genom att säga: Men kolla då, kejsaren har ju ingenting på sig! Just det, kära läsare, är syftet med denna bok.

Vi kan inte låta dem som förföljer Assange ha ensamrätt till hans historia, för de som förtiger sina egna brott och missförhållanden kommer knappast att berätta sanningen om den som lyfte på ridån och avslöjade deras korruption. Vi får inte låta oss avledas eller bli förvirrade, utan måste insistera på att strålkastarljuset riktas mot de företeelser som vi verkligen bör uppmärksamma: alltså inte mot Assange, som individ, utan mot dem som förföljer Assange, mot staterna i fråga. Assange förföljs nämligen inte för sina egna brott, utan för de mäktigas brott. Det är deras straffrihet som rättegången mot Assange egentligen handlar om. Det är de makthavande – i form av regeringar, företag eller organisationer – som får våra rättsstatliga institutioner att spåra ur; som vägrar ingripa mot tortyr, krigsförbrytelser och korruption; som förråder våra rättsordningar och värdegemenskaper för att främja sina egna intressen. Med förföljelsen av Assange vill man skapa ett prejudikat som inte bara tillåter de makthavande att hemlighålla sina förbrytelser utan som rentav kriminaliserar själva avslöjandet av sådana brott. Vi får därför inte göra oss några illusioner: när det har blivit ett brott att säga sanningen har man i princip redan tagit steget från rättsstat till tyranni.

Även i det mörkaste rum räcker det med ett enda ljus för att alla skall kunna se. Julian Assange har med sitt arbete tänt ett sådant ljus. Han har synliggjort saker som man dolt för oss. Det handlade visserligen bara om en snabb blick bakom ridån, men ibland räcker det med en enda blick för att förändra en hel världsbild. Vi vet nu alla att denna ridå existerar och att det bakom den döljer sig massor med smutsiga hemligheter. Hemligheter som vi kanske helst inte vill veta något om, eftersom de tvingar oss att vakna, växa upp och börja handla. Hemligheter som dock, när vi får kännedom om dem, även ger oss medlen att genomföra de systemreformer som krävs för att skydda oss från att förstöra oss själva. Precis som Julian Assange kan var och en av oss förändra världen genom beslutsamt handlande. För att skingra mörkret behöver vi inte leta efter ljuset någon annanstans. Det räcker med att vi låter vårt eget ljus lysa där vi just befinner oss och på det sätt vi i stunden förmår. Allt vi behöver för att göra det är mod att vara ärliga mot oss själva och mot världen.